

Tågolyckan i Handen 1985

Bilden från olycksplatsen fanns i Dagens Nyheter den 7 februari, fotograf Rolf Söderberg.

Strax efter 9.30 på osdagsmorgonen den 6 februari 1985 spårade ett norrgående pendeltåg ur norr om dåvarande stationsområdet i Handen. Tåget leddes av misstag in på ett s.k.säkerhetsspår och den stoppbock som fanns vid spårslutet klarade inte av att hindra tåget som körde ner i sjön Rudan.

Första vagnen gick genom isen och blev med sin främre del stående på botten.

De omkring 40 passagerarna klarade sig märkligt nog ganska bra rent fysiskt men blev naturligtvis chockade, tågföraren skadades lindrigt.

I DN:s artikel om olyckan fanns denna rubrik:

Detta "kunde" inte hända

Det är ett uttalande från SJ:s driftledning som är föbryllade. Bansträckningen var försedd med s.k. ATC, ett säkerhetssystem som skall förhindra denna typ av olyckor.

Sträckan var på den tiden enkelspårig och möten mellan pendeltågen skedde på stationerna. Rutinmässigt skulle de två inblandade tågen mötas i Skogås. Denna morgon var det förseningar i trafiken och detta innebar att mötet skulle ske i Handen. När olyckståget startade norrut var det mötande södergående tåget på ingång och säkerhetssystemet borde automatiskt stoppat det norrgående.

Nu fungerade detta inte fullt ut men en i systemet integrerad säkerhetsväxel lades om vilket ledde tåget in på stoppspåret men med för hög hastighet för att kunna stanna i tid.

Man kan ju fundera på hur det hela slutat om denna växel inte fungerat, ett södergående tåg kommer ju i hög fart på det enda spåret.

Eller om olyckan skett sommartid utan uppbromsande is?

Liknande olycka några veckor senare i Skogås

SJ:s säkerhetssystem ATC fungerade inte. Föraren har troligen kört förbi en signal som visade stopp. Det är två skäl till olyckan med pendeltåget vid Skogås hållplats natten till i onsdags.

Två vagnar på tåget på Nynäsbanan spårade ur. Föraren och en passagerare fick lindrigare skador och behandlades på Karolinska sjukhuset. Ett 20-tal passagerare var med tåget.

SJ har stora problem med säkerhetssystemet ATC som levereras av Ericsson Signal Systems i Västberga. Det kom fram vid en presskonferens på onsdagen.

Olyckståget bestod av fyra vagnar. Tåget lämnade Stockholms Central kl 0.40 på natten på väg söder ut. Det kom till Skogås strax före kl 1. Samtidigt var ett pendeltåg på väg norr ut, mot Centralen.

— Föraren på olyckståget har kört förbi en signal som troligen visade stopp, säger Ingemar Sjömalm, som är SJ:s driftschef i Stockholmsregionen.

Ur DN 28 februari 1985

Sent på kvällen den 26 februari inträffade en liknande olycka vid Skogås, tåget körde mot rött och växlades in på ett säkerhetsspår men i detta fall klarade stoppboken att hejda tåget. En passagerare och tågföraren skadades lindrigt.

SJ fick under våren 1985 hård kritik för ATC-systemet i media.